

продуктивної взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Подальші дослідження мають бути спрямовані на застосування сервісів Google в освітньому процесі при підготовці майбутніх учителів природничих спеціальностей, що потребує створення відповідного методичного забезпечення з вибраних дисциплін. Важливо експериментально з'ясувати, які компетентності набувають студенти при використанні ІКТ, зокрема додатків Google.

Використання можливостей додатків Google у навчальному процесі дає змогу підвищити активність майбутніх спеціалістів при підготовці до практичних занять, у них формується відповідальність за ефективність своєї діяльності. Викладачам, особливо педагогам-природничникам, сервіси Google розширюють діапазон роботи для проведення лабораторних і практичних пар, семінарів, он-лайн конференцій, конкурсів, олімпіад.

Список використаних джерел:

1. Дибкова Л. М. Інтерактивні інформаційні технології у навчальному процесі сучасного вишу. *Вища освіта України: теоретичний та науково-методичний часопис*. № 2 (додаток 2). Луцьк, 2013. С. 364–371.
2. Justin Reich. *Best Ideas for Teaching with Technology: A Practical Guide for Teachers, by Teachers* / Justin Reich, Thomas Daccord, Alan November. – New York: M.E. Sharpe, 2008. – 291 p.
3. Virginia A. Scott. *Google. Corporations that changed the world* / Virginia A. Scott. – USA: Greenwood Publishing Group, 2008. – 153 p.

КОМПОНЕНТИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПРИ НАВЧАННІ ІНФОРМАТИКИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Скасків Ганна Михайлівна

асистент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
skaskiv@fizmat.tnpu.edu.ua

Цифрове суспільство нової епохи ставить перед вчителем завдання: підготувати кваліфікованого фахівця в інформатичній галузі, здатного вирішувати складні практичні завдання раціонально, максимально використовуючи можливості і новинки цифрового простору. Відповідно до Концепції Нової української школи запорукою успішного вирішення такого завдання є компетентнісний підхід до навчання [1]. Технологія створення та розв'язання компетентнісних задач при навчанні інформатики відповідно до DigComp 2.0 базується на таких основних компонентах цифрових компетентностей: цифрові дані та інформація, співпраця та комунікація, створення цифрового контенту, безпека і захист даних, визначення потреби та вирішення проблеми, використання цифрового інструментарію для реалізації інноваційних проектів [3].

Цифрові компетентності як ключовий фактор розвитку особистості учня та вчителя – це здатність ефективно використовувати сучасні цифрові технології у навчальній, дослідницькій і повсякденній діяльності задля вирішення ситуативних задач інформатичного спрямування.

До предметної сфери цифрових компетентностей, що формуються в учасників освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка при вивченні курсу інформатики [2], відносять такі складові:

1. Розуміння наукових основ інформатики, фундаментальних понять і питань створення й опрацювання даних, принципів побудови й функціонування засобів цифрових технологій.

2. Розуміння ролі вчителя-предметника та інформатичної складової в сучасному цифровому світі.

3. Уміння проводити аналіз поточних інформаційних процесів, що проходять у живій природі, суспільстві та техніці, створювати інформаційні моделі життєвих об'єктів та природних процесів.

4. Уміння раціонально використовувати цифрову техніку та програмні продукти для розв'язування ситуативних проблем, конкретних життєвих та навчальних ситуацій і побудованих на їх основі компетентнісних задач, що пов'язані з пошуком та опрацюванням конкретних даних.

5. Алгоритмічне мислення у процесі планування та організації діяльності школяра.

6. Раціональне планування й організація освітнього процесу з використанням цифрових технологій.

7. Уміння комунікувати та співпрацювати з використанням цифрових технологій для виконання комплексних завдань.

8. Дотримання правових норм та збереження авторського права при використанні програмного забезпечення.

9. Уміння використовувати засоби захисту особистих даних.

10. Дотримання правил кібербезпеки.

Державний освітній стандарт повної загальної середньої освіти базується на трьох основних поняттях: особистісно-орієнтованому підході, навчанні через діяльність та компетентнісному підході, що в комплексі дає можливість створити комфортне освітнє середовище для особистісного розвитку школяра у процесі навчання та вчителя як організатора й учасника цього процесу.

Завдяки особистісно-орієнтованому підходу до організації освітнього простору нової української школи сучасний учень має можливість отримувати достовірні дані, перевірені відомості про навколишній світ, чітко визначати сутність понять та встановлювати взаємозалежні зв'язки між ключовими поняттями та твердженнями.

Навчання через діяльність забезпечує учня необхідними умовами для здобуття практичного досвіду, проведення аналізу та оцінювання можливих варіантів розв'язування проблемних ситуацій, що ґрунтуються на конкретних прикладах з життя. Працюючи у парах чи мікрогрупах над вирішенням конкретних проблем, учні мають можливість розмірковувати, обговорювати та перевіряти на практиці можливі варіанти розв'язку життєвої ситуації, досліджувати на власному прикладі їх варіативність та практичну значущість.

Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу реалізується через проходження учнем наступних етапів: визначення та ідентифікації даних компетентнісної задачі; планування та формування стратегії розв'язування; структурування даних; аналізу та порівняння даних з різних джерел; оцінювання даних відповідно до критеріїв; опрацювання даних та обґрунтування результатів; представлення результатів, пояснення їх практичного застосування.

Реалізація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, що базується на розвитку усіх компонентів цифрових компетентностей, поєднанні особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів і залученні учнів до активної діяльності є відображенням раціонального вирішення практико-орієнтованого навчання.

Так організований освітній простір готує школяра до уміння на практиці застосовувати набуті у школі знання, практичний досвід для реалізації реальних життєвих труднощів чи вирішення окремих проблемних ситуацій. Основою такого підходу є компонування та доповнення лінійної та пірамідальної моделей компетентнісного навчання у новій українській школі.

Список використаних джерел:

1. Концепція нової української школи 2018 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepciya/html>.
2. Скасків Г. М. Методичні аспекти навчання інформатики майбутніх вчителів початкових класів // Проблеми інформатизації навчального процесу в школі та вищому педагогічному навчальному закладі: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 10 жовтня 2017 року, м. Київ. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. – С. 40 – 42.
3. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: зб.тез доповідей учасників всеукр.наук.-практ.семінару (Київ, 28 лютого 2018 р.) / за заг.ред. О.Е Коневщинської, О.В.Овчарук. – Київ.: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2018 – 61 с.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ГРУПИ ПРОДОВЖЕНОГО ДНЯ

Талюш Тетяна Миколаївна

студентка спеціальності «Менеджмент»,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Вихор Світлана Геодозіївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
svvihar@gmail.com

Групи продовженого дня є ефективною формою виховання в системі початкової освіти. Система продовженого дня працює вже понад 50 років і продемонструвала великі можливості стосовно виховання підростаючого покоління. Водночас увібрала в себе і всі вади авторитарної школи, бо з часів свого зародження вона задумувалася та розвивалася як безпосереднє продовження навчально-виховного процесу.